

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis,
150 Reykjavík

Reykjavík 03.12. 2015

Efni : Umsagnir um frumvörp um breytingar á höfundalögum

Félag íslenskra hljómlistarmanna stofnað 1932 eru samtök atvinnuhljómlistarmanna sem telja rúmlega 600 einstaklinga á öllum sviðum tónlistar. Félagið er aðili að SFH, IHM og BÍL.

Fyrir Alþingi hafa nú að nýju eftirfarandi þrjú frumvörp verið lögð fram:

1. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, (innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum), mál nr.333,
2. Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (Lenging verndartíma hljóðrita.), mál nr. 334
3. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum,(endurskoðun höfundalaga – einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál nr. 362

Öll þessi frumvörp hafa í för með sér réttarbætur fyrir notendur, neytendur og hljómlistarflytjendur. Það frumvarp sem einkum varðar réttindi hljómlistarflytjenda og aðra rétthafa er frumvarpið um lengingu verndartíma. Mjög brýnt er að afgreiða það frumvarp nú á haustþingi bæði vegna efnis frumvarpsins og til að forðast eftirmála af hálfu EFTA vegna dráttar á afgreiðslu málsins.

Stjórn FÍH styður eindregið að öll þessi frumvörp verði lögfest á yfirstandandi haustþingi.

Virðingarfyllt

F.h. FÍH

Björn Th. Arnason formaður FÍH

Til: Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis

Frá: Rán Tryggvadóttur, formanni höfundaréttarnefndar

dags. 2. desember

2015

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breyt. á höfundalögum vegna innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum, 334. mál.

Þetta frumvarp er lagt fram til að innleiða tilskipun 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum. Samhljóða frumvarp var lagt fram á síðasta þingi en náði ekki fram að ganga.

Munaðarlaus teljast þau verk sem lúta höfundavernd en ekki er vitað hverjir eru höfundar (rétthafar) verkanna eða hvar þá er að finna. Ekki liggja fyrir nákvæmar tölur um hver fjöldi munaðarlausra verka er en ljóst að um verulegan fjölda er að ræða í ákveðnum flokkum verka. Þannig er talið að t.d. um 12% kvikmynda falli í þann hóp, áætlanir um fjölda munaðarlausra verka í rituðu máli sveiflast á milli 5% til 50% og ekki er vitað um rétthafa allt að 90% ljósmynda. Ef ekki er vitað hver rétthafi verka er eða ekki hægt að staðsetja þá, leiðir af sjálfu sér að ekki er hægt að leita leyfis til að nota þau verk. Tilgangur tilskipunarinnar og frumvarpsins er því að auðvelda menningarstofnunum að nota verk sem eru í söfnum þeirra og þannig er ástatt um. Til þess að þeim stofnunum sé heimilt að nota munaðarlaus verk þurfa þær að gera ítarlega leit að rétthöfum. Ef slík leit hefur farið fram án árangurs er viðkomandi stofnun heimilt að nota verkið, m.a. að gera eintak af því og gera það aðgengilegt almenningi, t.d. með að setja það á netið. Slík not væru stofnunum að kostnaðarlausu.

Ljóst er að þessi lagasetning getur komið þeim menningarstofnunum sem hún tekur til að gagni, sérstaklega þegar um er að ræða afmarkaðan hóp verka sem stofnunin vill nota. Jafnframt er mikilvægt að lögleiða tilskipunina hér til að stofnanir hér á landi séu jafnsettar sambærilegum stofnunum í Evrópu hvað varðar not munaðarlausra verka. Hins vegar er vert að minnast á að tilskipunin hefur verið gagnrýnd fyrir að nýtast ekki nægilega vel fyrir menningarstofnanir. Sérstaklega hefur skilyrðið um að leit skuli vera ítarleg verið þyrnir í augum margra því slík ítarleg leit er kostnaðarsöm og tímafrek og leiði því til þess að fyrirkomulagið komi ekki að tilætluðum notum fyrir menningarstofnanir þegar um er að ræða not mikils fjölda verka. Skilyrðið um ítarlega leit er hins vegar eitt af grundvallaratriðum tilskipunarinnar og ekki unnt að innleiða efni hennar án þess að lögleiða jafnframt skyldu til ítarlegrar leitar.

Norrænar nágrannapjóðir okkar hafa öll innleitt tilskipunina og því rétt að við gerum það einnig enda skuldbundin til þess. Hins vegar er í norrænum höfundarétti að finna ákvæði sem er mun auðveldara í framkvæmd fyrir menningarstofnanir sem vilja nota verk í sínum safnkosti, án tillits til hvort þau séu munaðarlaus eða ekki. Það er sérstakt samningskvaðaákvæði sem liðkar til um samninga um fjöldanot verka í söfnum. Því er í frumvarpi sem lagt er fram samhliða þessu lagt til að tekið verði upp slíkt samningskvaðaákvæði fyrir söfn, sbr. 5. gr. frumvarps um breytingu á höfundalögum (endurskoðun höfundalaga, einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál. 702, sjá nánar um það í lok umfjöllunar í III. kafla 7. tl. almennra athugasemda með þessu frumvarpi (bls. 8).

Þetta frumvarp sem hér er fjallað um mun gagnast íslenskum menningarstofnunum að ákveðnu marki og því mikilvægt að það verði lögleitt sem fyrst. Jafnframt er mikilvægt fyrir þessar sömu stofnanir að samhliða frumvarp(mál. 333) sem leggur m.a. til sérstaka samningskvöð fyrir bókasöfn verði einnig lögfest svo fljótt sem verða má.

LANDSBÓKASAFN ÍSLANDS – HÁSKÓLABÓKASAFN

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 26. nóvember 2015
Tilvísun: 201502-0001 / IS/

Efni: Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (munaðarlaus verk) – 334. mál

Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn hefur fengið til umsagnar frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (munaðarlaus verk). Frumvarpið er hluti af breytingum á höfundalögum sem lagðar hafa verið fram á Alþingi og mikilvægt er að það verði samþykkt.

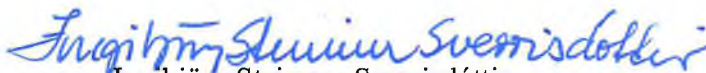
Starfsmenn Lbs-Hbs hafa reynt að fylgjast með þróun mála í Evrópu varðandi munaðarlaus verk síðustu árin. Tilgangurinn með lagasetningunni er m.a. að auðvelda stafvæðingu menningarlegra verðmæta, sem er jákvætt, og tryggja að höfundar og réttihafar njóti ávinnings af vinnu sinni.

Umfang munaðarlausra íslenskra verka er óþekkt, en er líklega afar mismunandi eftir efnistegundum. Ljóst er að ýmsar flækjur geta fylgt því að leita að rétthöfum og því er mikilvægt að fólk með sérþekkingu og þjálfun í að leita í upplýsingakerfum og gangasöfnum sinni þessu verkefni. Þá þarf einnig að halda skrá um munaðarlaus verk á einum stað, þannig að ekki sé verið að margleita að höfundi eða rétthafa einstakra verka, auk þess að tilkynna niðurstöður í sameiginlegan gagnagrunn í Evrópu.

Í c. lið 1. gr. frumvarpsins er gert ráð fyrir að ráðherra geti sett nánari reglur um framkvæmd og skráningu um hina ítarlegu leit og notkun munaðarlausra verka og um þær heimildir sem skuli kanna sbr. viðauka í tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB. Hvatt er til þess að kortlagt verði vel hvað samþykkt frumvarpsins hefur í för með sér og að undirbúningur verði vandaður af hálfu ráðuneytisins. Bent er á að ekki skuli vanmeta þann tíma og fyrirhöfn sem slíkar leitir hafa í för með sér.

Ekki eru gerðar athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins, en vakin athygli á að lykilhugtökin hljóðrit og myndrit eru ekki gengsæ. Í hvorugu tilfellinu er er átt við „rit“. Réttara og einfaldara væri að nota orðin ritverk (verk í rituðu máli), hljóðverk (allar hljóðupptökur) og myndverk (hreyfimyndir, kvikmyndir, tölvuleikir og glærusýningar).

Virðingarfyllst,

Ingibjörg Steinunn Sverrisdóttir
landsbókavörður

Samband flytjenda og hljómplötuframleiðenda
Collecting Society for Performing Artists and Phonogram Producers

Allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis
Skrifstofu Alþingis,
150 Reykjavík

Reykjavík 29.11. 2015

Efni : Umsagnir um frumvörp um breytingar á höfundalögum

Samband flytjenda og hljómplötuframleiðenda eru innheimtusamtök fyrir hljómlistarflytjendur og hljómplötuframleiðendur, en grundvöllur fyrir starfsemi samtakanna kemur fram í 47. grein höfundalaga nr. 73/1972, en samtökin innheimta þóknun vegna opinbers flutnings á hljóðritum í útvarps- og sjónvarpsstöðvum og á öðrum stöðum þar sem tónlist er flutt opinberlega svo sem í veitingahúsum, í verslunum á líkamsræktarsöðvum auk fleirir staða.

Fyrir Alþingi hafa nú að nýju eftirfarandi þrjú frumvörp verið lögð fram:

1. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, (innleiðing tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum), mál nr.333,
2. Frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (Lenging verndartíma hljóðrita.), mál nr. 334
3. Frumvarp til laga um breyting á höfundalögum nr. 73/1972, með áorðnum breytingum, (endurskoðun höfundalaga – einkaréttindi höfunda og samningskvaðir), mál nr. 362

Öll þessi frumvörp hafa í för með sér réttarbætur fyrir notendur, neytendur, hljómlistarflytjendur og hljómplötuframleiðendur. Það frumvarp sem einkum varðar réttindi hljómlistarflytjenda og hljómplötuframleiðenda er frumvarpið um lengingu verndartíma. Mjög brýnt er að afgreiða það frumvarp nú á haustþingi bæði vegna efnis frumvarpsins og til að forðast eftirmála af hálfu EFTA vegna dráttar á afgreiðslu málsins.

Stjórn SFH styður eindregið að öll þessi frumvörp verði lögfest á yfirstandandi haustþingi.

Virðingarfyllt

F.h. SFH

Gunnar Guðmundsson framkvæmdastjóri

Nefndasvið Alþingis
b.t. allsherjar- og menntamálanefndar Alþingis
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 30. nóvember 2015

Efni: Umsögn um frumvarp til breytinga á höfundalögum (innleiðing tilskipunar, munaðarlaus verk), 334. mál

Með tölvupósti dags. 19. nóvember 2015 óskaði allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis eftir umsögn Sambands íslenskra kvikmyndaframleiðenda (SÍK) um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum nr. 73/1972, með síðari breytingum (innleiðing tilskipunar, munaðarlaus verk), sbr. þingskjal nr. 401. Frumvarpið var áður lagt fram á 144. löggjafarþingi, 700. mál.

Er með umræddu frumvarpi innleidd tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2012/28/ESB um tiltekna leyfilega notkun á munaðarlausum verkum. SÍK fagnar umræddu frumvarpi og telur mikilvægt að það nái fram að ganga til að leysa úr tiltekinni óvissu sem ríkir um notkun munaðarlausra verka.

SÍK leggur því til að frumvarpið verði samþykkt en áskilur sér þó rétt á síðari stigum til að koma með frekari athugasemdir við efni frumvarpsins.

f.h. SÍK

Hilmar Sigurðsson
formaður SÍK

f.h. SI

Katrín D. Þorsteinsdóttir
forstöðumaður hugverkaiðnaðar
og mannaúðs SI

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum, nr. 73/1972, með síðari breytingum (innleiðing tilskipunar, munaðarlaus verk).

Umsögn frá starfshópi Upplýsingar – félags bókasafns- og upplýsingafræða um höfundarétt.

Reykjavík 30. nóvember 2015

Innan Upplýsingar hefur starfshópur um höfundarétt haft það hlutverk að fylgjast með innleiðingu tilskipana Evrópusambandsins í lög Íslands og annarra Evrópulanda og breytingum á íslensku höfundalögum. Í hópnum eru fulltrúar hinna ýmsu tegunda bókasafna, þ.e. háskólabókasafna, almenningsbókasafna, sérfræðibókasafna og skólabókasafna. Upplýsing hefur yfirleitt fengið til umsagnar frumvörp sem varða höfundalög en af einhverjum ástæðum var sú ekki raunin núna. Við höfðum því takmarkaðan tíma til að kynna okkur frumvarpið og því er umsögn okkar styttri en hún hefði ella orðið.

Við teljum að frumvarpið eigi ekki eftir að hafa sérstaklega mikil áhrif á Íslandi. Þó eru undantekningar eins og þegar kemur að ljósmyndum sem hafa oft illrekjanlegan bakgrunn.

1. gr. a Við gerum athugasemd við hugtakið myndrit. Í raun væri upptalning betri heldur en ógagnsætt hugtak. Í greininni er talað um "lögbært" stjórnvald sem verði einhver miðstöð skráningar og upplýsinga um munaðarlaus verk.

1. gr. e Við bendum á að torvelt getur verið fyrir allar þær stofnanir sem taldar eru upp í 2. gr. að tryggja að leitin taki til þeirra heimilda sem upp eru taldar í viðauka við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2012/28/ESB. og ítrekum nauðsyn þess að skilgreina betur hið lögbæra stjórnvald og hlutverk þess. Slíkum verkefnum fylgir kostnaður sem löggjafinn (og framkvæmdarvaldið þarf að vera meðvitaður um. Mögulega gæti Landsbókasafn Íslands – Háskólabókasafn tekið að sér umrædd verkefni.

Fyrir hönd starfshóps Upplýsingar um höfundarétt,

Óli Gneisti Sóleyjarson

Reykjavík 29. nóvember 2015

Nefndasvið Alþingis
Allsherjar- og menntamálanefnd
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
nefndasvid@althingi.is

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á höfundalögum (munaðarlaus verk) 334. mál.

STEF sendi umsögn um sama mál í maí sl. en frumvarpið er nú lagt fram óbreytt í annað sinn fyrir þingið. Vill STEF vísa til þeirrar umsagnar í stað þess að endurtaka það sem þar var sagt. Umsögnin er meðfylgjandi.

Í framhaldi af fyrirspurnum á þingi vegna þessa máls er snéru að eftirliti með skráningu og leit að munaðarlausum verkum, er vert að minna á að frumvarpið gerir ráð fyrir að búinn verði til opinn miðlægur gagnagrunnur sem samhfingarskrifstofa innri markaðarins (e. The Office for Harmonization in the Internal Market, skammstafað OHIM) heldur utan um samkvæmt reglugerð ESB. Hins vegar á hver og ein stofnun sem nýtir heimildir samkvæmt lögum þessum að skrá notkun sína á munaðarlausum verkum og þær upplýsingar á að senda áfram til þess lögbæra stjórnvalds sem ráðherra felur að annast framkvæmd tilskipunar ESB. Ekki hafa verið gefnar út reglur ráðherra sem mæla fyrir um hvaða stofnun muni fara með vald hins lögbæra stjórnvalds skv. lögnum, en skv. upplýsingum undirritaðrar mun það verða mennta- og menningarmálaráðuneytið sem mun fylgjast með og fara með eftirlit með skráningum íslenskra notenda í kerfið. Hefur ráðuneytið nú þegar sent starfsmenn til OHIM í Alicante á námskeið vegna þessa verkefnis.

Virðingarfyllst

F.h. STEFs

Guðrún Björk Bjarnadóttir, framkv.stj.